

AZ AKADÉMIKUSVÁLASZTÁS ELJÁRÁSI SZABÁLYAI**Alapelvek****1. §**

- (1) A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (a továbbiakban: MTA tv.) 6. §-a alapján az akadémikusok körét rendes és levelező (a továbbiakban együtt: hazai), valamint külső és tiszteleti tagok alkotják.
- (2) Az akadémikusokat a hazai tagok választják a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) tagjai közé.
- (3) A 70 évesnél fiatalabb hazai akadémikusok száma nem haladhatja meg a 200 főt, a hazai akadémikusok teljes száma pedig a 365 főt.
- (4) A külső tagok választása során tekintettel kell lenni arra, hogy a 70 év alatti külső tagok összlétszáma ne haladja meg a 70 főt.
- (5) A tiszteleti tagságra jelöltek közül a tagválasztó Akadémikusok Gyűlésén megválasztható tiszteleti tagok száma ne haladja meg a 11 főt.¹

A tagválasztó ülés**2. §**

- (1) A tagok választása háromévenként történik, a tagokat az akadémiai Alapszabály szerint az Akadémikusok Gyűlése választja. Az akadémikussá választás eljárási elveit az Akadémikusok Gyűlése határozza meg.
- (2) Az Akadémikusok Gyűlésnek tagválasztó ülését az Akadémia Elnöksége készíti elő, az ülést az Akadémia elnöke hívja össze.
- (3) A tagválasztó ülést – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – a tisztújító ülést megelőző évben esedékes májusi rendes közgyűlés egyik munkanapjára kell kitűzni.
- (4) Rendkívül fontos okból – a hazai akadémikusok többségének egyetértésével – a tagválasztó ülés az akadémiai cikluson belül más időpontra is kitűzhető. Ebben az esetben a tervezett tagválasztásról az akadémikusokat, a köztisztület nem akadémikus tagjait és a tudományos közvéleményt időben tájékoztatni kell.

Az ajánlás formai követelményei**3. §**

- (1) Az akadémiai taggá választás kezdeményezése az Akadémia tagjainak az Elnökség által megállapított határidőig az illetékes tudományos osztályhoz benyújtott, írásbeli ajánlásával történik.
- (2) A határidő után benyújtott ajánlást érdemi tárgyalás nélkül el kell utasítani.
- (3) Az ajánlást a javasolt személy tudományos tevékenységének értékelő ismertetésével indokolni kell, megjelölve az ajánlott személy kiemelkedő tudományos eredményeit és azok hazai, valamint külföldi elismertségét.
- (4) Az ajánlásban foglaltak hitelességét az ajánlók tanúsítják.
- (5) A tudományos osztály elnöke az előírásoknak megfelelően benyújtott ajánlások alakszerűségét megvizsgálja, majd – a tiszteleti tagokra vonatkozó ajánlások kivételével – közzététel céljából az Elnökség által meghatározott határidőig megküldi őket a Magyar Tudomány c. folyóirat szerkesztőségének. A Magyar Tudomány tudományos osztályoktól a megfelelően szerkesztett formában kapott ajánlásokat – az Elnökség által megadott határidőig – megjelenteti.
- (6) Az ajánlások a Magyar Tudományban való megjelenéssel egyidejűleg az MTA honlapjára is felkerülnek.

¹ A 4/2013. (V. 6.) közgyűlési határozattal elfogadott módosítás alapján az 1.§ (5) bekezdés rendelkezését elsőként a 2016. évi akadémiai tagválasztáskor kell alkalmazni.

- (7) Az MTA honlapján közzétételre kerül a rendes, a levelező és a külső tagságra ajánlottaknak az Akadémia publikációs adatok nyilvántartására szolgáló adattárában meglévő publikációs és hivatkozási adataihoz való hozzáférés módja, egyidejűleg a Magyar Tudomány ajánlásokat tartalmazó számával.

Az ajánlás tartalmi követelményei

4. §

- (1) Tagjelöltté (rendes, levelező, külső és tiszteleti tagjelöltek) azok válhatnak, akik legalább három ajánlást kaptak a 4. § paragrafus (3) bekezdésében részletezett szabályok szerint.
- (2) Külső tagokra külső tagok is tehetnek ajánlást azzal, hogy a jelöltté váláshoz ez esetben is legalább 2 hazai tag ajánlása szükséges.
- (3) A jelöltséghez szükséges ajánlások számát és az egy-egy tag által adható ajánlások számát az Elnökség az Alapszabály 13. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a tagválasztó ülés előtt legalább 1 évvel határozza meg a következők szerint:
- a) A jelöltséghez szükséges ajánlások száma: Minden tagjelölt esetén legalább 3 ajánlás szükséges a jelöltté váláshoz, az alábbi összetételben:
- 1) rendes tagság esetén legalább három rendes tag ajánlása szükséges;
 - 2) levelező tagság esetén legalább három hazai tag ajánlása szükséges; három hazai tag ajánlása mellett külső tag is lehet ajánló;
 - 3) külső tagság esetén legalább három hazai tag vagy két hazai és egy külső tag ajánlása szükséges;
 - 4) tiszteleti tagság esetén legalább három hazai tag ajánlása szükséges; három hazai tag ajánlása mellett külső tag is lehet ajánló.
- b) Az egy tag által leadható ajánlások száma: Az Akadémia minden rendes, levelező és külső tagja két személyt ajánlhat minden releváns jelöltekategóriában:
- 1) rendes tag minden kategóriában két-két ajánlást tehet (két rendes, két levelező, két külső és két tiszteleti tagi ajánlást);
 - 2) levelező és külső tag – a rendes tagi kategória kivételével – minden kategóriában két-két ajánlást tehet (két levelező, két külső és két tiszteleti tagi ajánlás);
 - 3) tiszteleti tag nem tehet ajánlást.

A jelölés

5. §

- (1) A tagjelölést az Akadémia tudományos osztályai végzik.
- (2) Az Elnökség által megállapított előírások figyelembevételével a tudományos osztályok meghatározzák és ütemezik a tagválasztással kapcsolatos teendőket (ideértve az osztályhoz tartozó köztestületi tagok véleményéről való tájékozódást is, amennyiben az osztály ilyen tájékozódást végez).
- (3) A Magyar Tudomány c. folyóirat ajánlásokat közlő számának megjelenése után legkorábban négy héttel a tudományos osztály tagjelölő osztályülést tart, amelyen szavazati joggal a hazai akadémikusok, tanácskozási joggal a külső és tiszteleti tagok vesznek részt. Az a hazai vagy külső tag, aki más tudományos osztály jelöltjére ír alá ajánlást, az adott tudományos osztály tagjelölő ülésére tanácskozási joggal kapjon meghívást.
- (4) Az ülésen az osztály elnöke ismerteti a beérkezett ajánlások alapján rendelkezésre álló összehasonlító elemzések adatait, valamint a köztestületi tagok körében végzett tájékozódás eredményét (amennyiben az osztály ilyen tájékozódást végez), továbbá javaslatait az osztályhoz tartozó egyes tudományágak helyzetének figyelembevételével.
- (5) A tagjelölő osztályülés az ajánlott személyek jelöléséről titkos szavazással, egyszerű szótöbbséggel (több mint 50% „igen” szavazattal) határoz. A közös akadémiai jelöltlistára

azok a tagjelöltek kerülnek, akik az osztályokon a szavazatok több mint felét megszerezték. A tudományos osztályok hazai akadémikusai titkos szavazásának eredménye egyúttal rangsorolja a megszavazott jelölteket. A szavazás módjára az akadémiai Alapszabály Mellékletének 4. §-a (Dönteshozó testületek szavazási módja) az irányadó. A sorrendet az „igen” szavazatok csökkenő számának, az azonos számú „igen” szavazatok esetében a „nem” szavazatok növekvő számának alapulvételével kell meghatározni. Ha a sorrend az „igen” és „nem” szavazatok száma alapján sem határozható meg, az érintett személyek sorrendben elfoglalt helyének meghatározására új szavazást kell elrendelni.

- (6) A tagválasztás előkészítéséről és a tagjelölő osztályülésen megtartott titkos szavazás eredményéről a tudományos osztály elnöke írásban tájékoztatást ad az Elnökségnek.
- (7) A tudományos osztályok által készített jelöltlistákat az Elnökség közös jelöltlistává egyesíti. Hat héttel az Akadémikusok Gyűlésének tagválasztó ülése előtt meghatározza a választható új tagok számát, valamint a betölthető helyeknek – a tudományágak fejlődését nyomon követve és arányos képviseletük elvét érvényesítve – a tudományos osztályok közötti elosztását. Az Elnökség a közös jelöltlista meghatározásakor nem térhet el attól a sorrendtől, amelyet az osztályok megállapítottak. Az Elnökség a jelöléseket az Akadémikusok Gyűlése elé terjeszti.

Záró rendelkezések

6. §

- (1) Jelen szabályozás 2012. május 8-án lép hatályba, azzal, hogy rendelkezéseit elsőként a 2013. évi tagválasztás, valamint az azt megelőző akadémiai tagajánlás, tagjelölés és azok előkészítése során kell alkalmazni.
- (2) Jelen szabályozás hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az akadémikusválasztás eljárási elveiről szóló, 1995-ben hatályba lépett és többször módosított dokumentum.